

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้คณะผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอนคือ

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผล

ประชากรคืออาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ โครงการวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคืออาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ทำวิจัยในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 27 คน และ โครงการวิจัยในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 21 โครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้รับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์ฯ

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์ฯ จำนวน 21 คนวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์โดยใช้ค่าร้อยละเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2. อภิปรายผล

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเห็นว่าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ควรมีการพัฒนา ระบบบริหารจัดการงานวิจัย เพราะงานวิจัยเป็นงานที่จำเป็นและสำคัญที่อาจารย์มหาวิทยาลัย ต้องทำตามพันธกิจที่กำหนดไว้คือสอน ทำวิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นเป็นอย่างนี้เพราะงานวิจัยเป็นงานวิชาการที่ต้องมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบเพื่อให้งานวิจัยดำเนินไปตามกรอบเวลาและเกิดประโยชน์ทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้อง

กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554: 1) ที่ระบุว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความจำเป็นเนื่องจากเป็นภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติ ซึ่งมี 4 ประการคือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยการให้ บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม บทบาทการวิจัยถือเป็นสิ่งสำคัญต่อพันธกิจของสถาบันในฐานะสถาบันการศึกษา ด้านการวางแผนการวิจัย และการจัดลำดับความสำคัญของการวิจัยให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การศึกษา (Welker, 2006)

2. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากความเห็นว่าการจะพัฒนาคู่มือกระบวนการบริหารจัดการ งานวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยจัดทำเป็นรูปเล่มหรือไฟล์ข้อมูลแจกจ่ายให้ คณาจารย์ และคู่มือควรประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของคณะฯในด้านประวัติ ผลงาน และ นโยบาย ตลอดจนยุทธศาสตร์การวิจัยของคณะฯ นี้เป็นเพราะว่าคู่มือและยุทธศาสตร์การวิจัยเป็น ข้อมูลสำคัญที่จะให้นักวิจัยมีทิศทางในการทำวิจัยที่ชัดเจนซึ่งช่วยให้สามารถดำเนินการวิจัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่ความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ยุทธศาสตร์ด้านวิจัยคือการพัฒนางานวิจัยที่มี คุณภาพและมาตรฐานความเป็นศาสตร์ตลอดจนตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและสากล ด้วยมีกลยุทธ์ด้านวิจัยดังนี้คือ 1) สร้างสรรค์และพัฒนางานวิจัยในแต่ละศาสตร์ 2) ส่งเสริมงานวิจัย ที่เน้นการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 3) บูรณาการงานวิจัยกับงานบริการวิชาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาท้องถิ่น 4) สร้างเครือข่ายความร่วมมืองานวิจัยกับองค์กรภายนอก กลยุทธ์ที่ 5) ส่งเสริมผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจด ทะเบียนสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร 6) ส่งเสริมงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ ประจำและ/หรือ นักวิจัยประจำ 7) ส่งเสริมงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำมาใช้อัน ก่อให้เกิด ประโยชน์อย่างชัดเจนต่ออาจารย์ประจำและ/หรือนักวิจัย ประจำ 8) พัฒนาระบบและกลไกพัฒนา งานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ 9) พัฒนาระบบและกลไกการจัดการความรู้จาก งานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ และ 10) กำหนดแผนงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ต่อจำนวน อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม, 2552) การบริหารงานของมหาวิทยาลัยประกอบไปด้วย ระบบงานย่อย 4 ระบบ คือระบบ การพัฒนา วิทยวิจัย ระบบการพัฒนาข้อเสนองานวิจัย ระบบ การประเมินและติดตามผลงานวิจัย และระบบการเผยแพร่งานวิจัย (ธนาวรรณ สุขเกษม, 2549)

3. กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความเห็นว่าคณะฯควรวางระบบและรูปแบบการบริหารและติดตามงานวิจัย เช่น ควรมีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ตรงศาสตร์เพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้และปฏิบัติการด้านวิจัย ควรมีคลินิกวิจัยประจำคณะ เป็นต้น ที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเช่นนี้เพราะระบบและบริหารงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย การบริหารงานวิจัยจะต้องให้ผู้ที่รู้ปัญหาของการทำวิจัยและเข้าใจงานวิจัยแบบสหวิทยาการมาช่วย มีการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน ศูนย์เครื่องมือกลาง ศูนย์/กลุ่มความเป็นเลิศด้านการวิจัย ระบบสนับสนุนอื่นๆ การบริหาร กระบวนการสนับสนุนการวิจัย กระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการ การประเมินโครงการ การจัดประชุมวิชาการ การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ การบริหารบุคลากรงานวิจัย (กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย, 2552) ควรมีการจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทาง จัดตั้งหน่วยงานเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่สังคม และด้านความร่วมมือทางวิจัย ควรทำวิจัยแบบคณะวิจัยในรูปแบบเครือข่ายวิจัย โดยผู้บริหารเครือข่ายวิจัย ควรมีคุณสมบัติเป็นทั้งนักบริหาร ผู้ประสานงาน และนักวิชาการที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่วิจัย และควรให้เครือข่ายวิจัยใช้ทรัพยากรทำวิจัยร่วมกันให้มากที่สุด (ศิริโรจน์ ผลพันธิน, 2547) การจัดกิจกรรมสนับสนุนการวิจัย การประมนักวิจัยหรือการฝึกอบรมเพิ่มทักษะการวิจัย ช่วยให้นักวิจัยมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักวิจัยกับผู้ประสานงานวิจัยหรือสถาบันวิจัย (ทัศนีย์ ปัทมสนธิ, 2549) การบริหารจัดการงานวิจัยในสถาบันการศึกษา จำเป็นจะต้องมีองค์ประกอบดังนี้ 1) มีระบบ วิจัยที่มีทิศทางชัดเจน 2) มีระบบการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ 3) ต้องมีองค์กรและการสรรหาบุคลากรเข้าสู่องค์กร บุคลากร ต้องได้รับการพัฒนาความสามารถในการจัดการงานวิจัยและการทำงานเป็นทีม 4) การสร้างเครือข่ายการวิจัยอย่างใกล้ชิดทั้งภายในและภายนอกสถาบัน สามารถนำไปสู่การวิจัยเชิงบูรณาการ และการใช้ทรัพยากรการวิจัยร่วมกัน ทั้งนี้ การบริหารจัดการงานวิจัยมิใช่สูตรสำเร็จมีความจำเป็นต้องมีการปรับรูปแบบและวิธีการอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ ต้องมีความเป็นพลวัต ดังนั้น แนวทางในการนำผลงานวิจัยไปสู่การประยุกต์ใช้ ต้องตระหนักว่า หน่วยงานที่ส่งเสริมการวิจัยในแต่ละสถาบันการศึกษานั้นต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพความพร้อม ศักยภาพและเอกลักษณ์ของตนเอง

โดยใช้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากกันเพื่อเป็นเครือข่ายการบริหารจัดการงานวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยร่วมกันต่อไป (สุจิตรา ประยูรพิทักษ์ และคณะ, 2550)

4. กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นร่วมกันว่าคณะฯควรมีคณะกรรมการระดับคณะเพื่อพิจารณาและกลั่นกรองงบประมาณให้ทุนอุดหนุนงานวิจัย นี่เป็นเพราะว่าการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการวิจัยอย่างเป็นระบบและเป็นธรรมจะช่วยให้การขับเคลื่อนงานวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมอาจารย์ใหม่ให้ทำวิจัย จัดระบบการจ้าง ระบบพี่เลี้ยง จัดระบบกลุ่มวิจัย สนับสนุนทุนนักวิจัยและพัฒนาข้อเสนอโครงการ สนับสนุนให้ขอทุนจาก สกว. สวทช. วช. สวก. ควรให้สนับสนุนด้านทรัพยากรบุคคลและด้านงบประมาณ ควรใช้ระบบ คุณธรรม เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย โดยเน้นผลลัพธ์ที่ได้จากผลงานวิจัยเป็นหลัก (ศิริโรจน์ ผลพันธิน, 2547) ควรกำหนดแผนงบประมาณสนับสนุนงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2552) จัดงบประมาณสำหรับการพัฒนาบุคลากรในการเดินทางไปราชการ และจัดสรรงบประมาณในการทำวิจัยสร้างสรรค์ และวิจัยในชั้นเรียนของคณาจารย์ทุกคน (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2555)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

3.1.1 นักวิจัยและผู้สนใจด้านงานวิจัยสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์การวางแผนดำเนินการวิจัยได้

3.1.2 หน่วยงานหรือองค์กรด้านวิจัยสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อจัดกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการเก็บข้อมูลด้านบริหารจัดการงานวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มากขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม

3.2.2 ควรมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือ การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น

3.2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เพื่อให้ได้รูปแบบ (Model) ของการบริหารจัดการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด (Best practice)

